

५ माहितीपटासाठी लेखन

- १ माहितीपट व लघुपट : संकल्पना, निर्मिती आणि हेतू
- २ माहितीपट व लघुपटाचे विषय, प्रकार व स्वरूप
- ३ माहितीपटासाठी संशोधन आणि प्रत्यक्ष संहितालेखन
- ४ माहितीपटाचे परीक्षण व आस्वादपरलेखन

६ चित्रपटासाठीचे लेखन

- १ पटकथा : संकल्पना, स्वरूप
- २ पटकथा : रचना व लेखन कौशल्य
- ३ साहित्य आणि पटकथा : परस्परसंबंध
- ४ संवादलेखन
- ५ चित्रपट परीक्षण व आस्वादपरलेखन

७ लिखित स्वरूपाच्या नवसमाजमाध्यमांसाठीचे लेखन

- १ नवसमाजमाध्यमांचे स्वरूप : प्रकार, लेखनबंध, लेखन व भाषा वैशिष्ट्ये (समाजमाध्यमांचे वेगळेपण, बलस्थाने आणि प्रभाव)
- २ फेसबुक, ब्लॉग आणि वेबसाईटसाठीचे लेखन
- ३ प्रतिक्रियात्मक व समीक्षात्मकलेखन : ट्विटर, व्हाटसअप, टेलीग्राम, वी-चाट
- ४ व्यावसायिक संकेतस्थळासाठी आशयलेखन

८ दृकश्राव्य स्वरूपाच्या नवसमाजमाध्यमांसाठीचे लेखन

- १ दृकश्राव्यनवमाध्यम : परिचय व स्वरूप आणि लेखनबंध (समाजमाध्यमांचे वेगळेपण, बलस्थाने आणि प्रभाव)
- २ युट्यूब व्हिडीओसाठी संहितालेखन
- ३ DIY (DO IT YOUR SELF) व्हिडीओसाठी लेखन
- ४ कार्पोरेट व्हिडीओसाठी लेखन (उदा. कॉलेजमाहितीपट, कंपनीमाहितीपट)
- ५ वेबीनार, स्काईप, फेसबुक, लाइव्ह, वेबसेरीज आदी तंत्र साधनांसाठी लेखन

५ संशोधन: संकल्पना व स्वरूप :

- १ संशोधन : संकल्पना, स्वरूप, प्रेरणा, प्रयोजन, प्रकार आणि आवश्यकता
- २ संशोधकांच्या अंगी असणारे आवश्यक गुण
- ३ संशोधन प्रक्रियेतील विविध टप्पे
- ४ संशोधनाची साधने : संदर्भ ग्रंथ, नियतकालिके, वृत्तपत्रे, कोशवाङ्मय, सूचिवाङ्मय, हस्तलिखिते, शिलालेख, ताम्रपट इ.

६ साहित्य संशोधनाची अभ्यासक्षेत्रे

- १ साहित्यकृतीनिष्ठ संशोधन
- २ साहित्यप्रकारनिष्ठ संशोधन
- ३ लेखकाचा अभ्यास
- ४ कालखंडाचा अभ्यास
- ५ विशिष्ट धर्मसंप्रदायाचा अभ्यास
- ६ भाषिक संशोधन
- ७ लोकसाहित्यविषयक संशोधन
- ८ तौलनिक साहित्याभ्यास
- ९ वाङ्मयेतिहासासंबंधी संशोधन
- १० संहिता संपादन व विश्लेषण

७ आंतर्विद्याशाखीय संशोधन

- १ साहित्य आणि तत्त्वज्ञान
- २ साहित्य आणि समाजशास्त्र
- ३ साहित्य आणि मानसशास्त्र
- ४ साहित्य आणि संस्कृती
- ५ साहित्य आणि सौंदर्यशास्त्र
- ६ साहित्य आणि इतिहास
- ७ साहित्य आणि राज्यशास्त्र
- ८ साहित्य आणि अर्थशास्त्र

८ संशोधन पद्धती, आराखडा आणि संदर्भसाधने

- १ संशोधन विषयाची निवड
- २ संशोधन पद्धती : विमर्शक पद्धती, शास्त्रीय पद्धती, क्षेत्रीय, सर्वेक्षणात्मक, निष्कर्षात्मक, तुलनात्मक, अवगामी, उदगामी, ऐतिहासिक, समाजशास्त्रीय, विश्लेषणात्मक आदी पद्धती.
- ३ संशोधन प्रारूप, आराखडा स्वरूप
- ४ संदर्भसाधने, इंटरनेटवरील साधने

MAR 213-II नेमलेल्या अर्वाचीन साहित्यकृतींचा अभ्यास- II

अमेरिका - अनिल अवचट
दिवे गेलेले दिवस – रंगनाथ पठारे
वाट तुडवताना - उत्तम कांबळे

७ साहित्य आणि समाज : सहसंबंध

- १ साहित्य आणि समाज : परस्परसंबंध
- २ समाज, संस्कृती आणि साहित्यपरंपरा
- ३ समाजाचे साहित्यातील प्रतिबिंब
- ४ सामाजिक वृत्ती-प्रवृत्ती, युगधर्म आणि साहित्यातील आशय व अभिव्यक्ती

६ साहित्याच्या सामाजिक अभ्यासाचे स्वरूप

- १ साहित्याच्या अभ्यासाचे स्वरूप : विविध दृष्टिकोन
- २ साहित्याच्या सामाजिक अभ्यासाचे स्वरूप : समाजशास्त्रीय भूमिका
- ३ साहित्याचा सामाजिक अभ्यास : भूमिका व व्याप्ती
- ४ साहित्याचा सामाजिक अभ्यास : जीवनमूल्ये आणि कलामूल्ये यांचे संबंध

७ समाज आणि लेखक : सहसंबंध

- १ समाज आणि लेखकाचे व्यक्तिमत्त्व
- २ साहित्य निर्मिती आणि लेखकाचे व्यक्तिमत्त्व
- ३ साहित्य निर्मितीवरील वाङ्मयीन, राजकीय, सामाजिक, चळवळींचा प्रभाव
- ४ लेखकाची मातृभाषा आणि भाषिक क्षमता

८ साहित्य आणि वाचक

- १ साहित्यवाचन : मध्ययुगीन परंपरा
- २ साहित्यवाचन : अर्वाचीन काळातील बदलती वाङ्मयीन अभिरूची
- ३ सामाजिक वाटचालीचे साहित्यावरील परिणाम
- ४ साहित्याचे समाजावरील परिणाम